

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 1. juni 2005

Sagsnr.: 433-36

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 13. maj 2005 (Ad FLF alm. del) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 106:

Spørgsmål 106:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Danske Lammeproducenter om at kostbare fødevarer sikkerhedsmæssige kontrolforanstaltninger virker modsat, jf. FLF alm. del – bilag 156”

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Fødevarestyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

”Henvendelsen fra Danske Lammeproducenter er delt op i 4 dele betegnet som hhv. fejltrin 1, 2 og 3 samt omkostninger, der i det efterfølgende kommenteres i samme orden.

Fejltrin 1: Krav om øremærkning.

Der har siden 1. januar 2003 været krav om, at alle får og geder født den 1. januar 2003 og derefter skal mærkes med 2 øremærker. På øremærket er præget et nummer, der består af oprindelsesbesætningens CHR-nr. og et løbenummer, således at hvert individ kan identificeres særskilt. Kvæg, får og geder har et såkaldt CKR nummer, der er et individuelt nummer, hvorimod svin ikke mærkes, så de kan identificeres på enkeltdyrsniveau. Svin skal enten øremærkes eller skinketatoveres med besætningens CHR-nummer, før end de forlader besætningen.

De danske regler for mærkning og registrering af får og geder (i bekendtgørelse nr. 733 af 2. juli 2004 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder) bygger på reglerne i Rådets forordning 21/2004 af 17. december 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder.

Formålet med at kræve at besætningsejere skal notere og indberette oplysninger, som fx dyrets CKR-nummer, fødselsdato, dato for dødsfald eller slagting samt oplysninger om dyrets flytninger er at øge sporbarheden i tilfælde af udbrud af smitsomme husdyrsygdomme. Det vigtigste formål med disse oplysninger er altså, at Fødevarestyrelsen har mulighed for hurtigt og præcist, at kunne spore flytninger af får og geder i sådanne tilfælde. Ligeledes er oplysninger om fx dyrets alder afgørende i forbindelse med vurdering af hvilke dyr, der skal udtages prøver fra i forbindelse med slagting, fx som led i det danske overvågningsprogram for scrapie i henhold til det danske TSE-program (TSE-sygdomme: transmissible spongiforme encephalopathi – overførbare svampeagtige hjernesygdomme).

Fejltrin 2: Det anføres, at det politiske ønske om adgang til en række oplysninger har medført, at Fødevarestyrelsen er nødt til at udskifte store dele af både hard- og software.

Fødevarestyrelsen har netop i perioden 13. – 16. maj 2005 omlagt hele CHR databasen. Dette var et led i en længe planlagt proces for at modernisere CHR. Selve processen blev startet op i 2004. Den CHR database, der anvendtes indtil omlægningen, blev grundlagt i 1992, hvorfor det var naturligt at modernisere denne.

Omlægningen af CHR betyder på sigt, at det bliver nemmere for Fødevarestyrelsens medarbejdere at søge, håndtere og rette i oplysningerne i CHR, men der er ikke som følge af omlægningerne givet adgang til oplysninger i CHR til personer, der ikke har brug for disse oplysninger i deres daglige arbejde.

Størstedelen af data i CHR vedrører kvæg, idet der er mange oplysninger registreret om hvert enkelt dyr. Får og geder derimod er ikke registreret med enkeltdyrsoplysninger i CHR, og oplysningerne vedrørende får og geder udgør kun en ganske lille del af den samlede mængde af data i systemet.

Fejltrin 3: Kontrolbesøg hos landmænd. Det anføres, at der føres kontrol med ligegyldige oplysninger, og at enhver overtrædelse af disse regler automatisk udløser en bøde på 3.000 kr.

På vegne af Fødevarestyrelsen fører Plantedirektoratet kontrol med, om reglerne i mærkningsbekendtgørelsen overholdes. På årsbasis kontrolleres 5 % af alle kvægbesætninger og 4 % af alle fåre- og gedebesætninger. Kontrollen med fåre- og gedebesætninger startede i 2003. Ved besøget kontrolleres det, om alle dyr er behørigt øremærkede, og om der føres de påkrævede optegnelser i besætningslisten. Det kontrolleres desuden, om der er indberettet korrekte oplysninger til CHR vedrørende flytninger af dyr. I forbindelse med kontrolbesøget udfærdiger Plantedirektoratet en kontrolrapport, som sendes i høring til besætningsejeren. Dernæst sendes kontrolrapporten sammen med besætningsejerens bemærkninger til den lokale fødevareregion, der følger op på sagen, såfremt der er konstateret overtrædelser af den gældende lovgivning. Det videre forløb i sagen er helt afhængigt af overtrædelsens karakter, men det er Fødevarestyrelsens erfaring, at langt de fleste sager løses mellem besætningsejeren og fødevareregionen, uden at dette fører til udstedelse af bøder.

Omkostninger:

Der anføres udgifter til øremærkning (50 kr. pr. dyr pr. år) og udskiftning af soft- og hardware (30 kr. pr. dyr pr. år). Udgifter som pålægges ejeren af får eller geder.

Det kan oplyses, at det koster ca. 15 kr. for to øremærker, alt afhængigt af hvilken producent, man vælger. Der er pt. 3 producenter, der leverer godkendte øremærker til danske husdyr. Hertil kommer udgiften til øremærketænger, som anvendes i forbindelse med mærkningen, og som må være at betragte som en engangsudgift. Såfremt et dyr taber et øremærke er erstatningsøremærker gratis.

Derudover opkræves der fra Fødevarestyrelsen endnu ingen gebyrer fra fåre- og gedebesætninger. Besætningsejerne betaler således kun for en ydelse, de direkte får leveret, nemlig øremærker.

Endnu opkræves der ikke gebyr for de sundhedsdokumenter, der er påkrævet ved alle flytninger af får og geder til levebrug eller slagtning.

Tidligst primo 2006 vil besætningsejere, der holder får eller geder, blive opkrævet et gebyr for 2005, til dækning af de omkostninger Fødevarestyrelsen har med at administrere data fra disse besætninger i CHR. Gebyret vil bestå i en afgift for at have besætningen registreret i CHR, samt en fast pris pr. sundhedsdokument, der bestilles.”

Lars Barfoed

/Thomas Elvensø